

tibligere er gaaet ind paa, saaledes at oversføre fra een Kasse til en anden en Kapital, saa synes det mig, at det ærede Thing endnu maatte have i Grindring, at det har bevilget en ikke ganske ringe Sum til Afbetaling af Theatrets Gjæld til Sorø Akademi. Det var jo ogsaa en Oversførelse fra Statskassen til en særlig Kasse. Det blev med en vis Begeistring vedtaget her i Thinget, og jeg vil minde det høje Thing om, at det var det samme Thing, som nu sidder, der vedtog det. Jeg antager, at dette Lovforslag vil blive gjort til Gjenstand for en Behandling i et Udvalg, saa at jeg der paa et senere Stadium kan faae Leilighed til i det Enkelte nærmere at forsvare Lovforslagets Bestemmelser, og jeg ser mig derfor ikke foranlediget til i Diebliffet at gaa dybere ind derpaa. Jeg skal kun ligeoverfor det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle), som anbefalede at henlægge Domæner, dels Lands-, dels Skovdomæner, til Universitetets Underholdning, saaledes at de skulde sælges, og der skulde paalægges dem Tiende; sige, at jeg tror ikke, at det vil være muligt at gennemføre dette, thi det fra Universitetets Standpunkt kunde have noget meget Utaalende. Men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at det er en Umulighed at paalægge tiendefri Jord Tiendepligt; thi det strider imod Lov af 14de April 1852.

Hørup: Det er unegtelig vist, at den Besparelse, der kan opnaas ved Vedtagelsen af dette Lovforslag, kan opnaas paa mere end een Maade. Den vil ogsaa kunne opnaas derved, at man ikke her i Thinget den ene Gang efter den anden sit Lovforslag af den Bestaaffenhed som det, der her foreligger. Jeg ønsker kun at sige til den høitærede Minister, at, naar han lægger en saadan Vægt paa denne Sag, at han siger, at den skal drives frem til en Afgjørelse og skal føres igjennem, indtil man naaer det Punkt, hvor den maa staa stille, saa skal jeg dertil kun sige, at det maa ganske blive den høitærede Ministers Sag, hvilken Vægt han vil lægge derpaa. Men fordi den høitærede Minister vil søge at danne sig en Amtstue ud af denne Sag, derfor er det ikke sagt, at Thinget vil følge ham deri. Under alle Omstændigheder tænker jeg, at vi ville sørge for, at det ikke i noget Diebliff skal blive tvivlsomt, hvor Ansvaret ligger for at gjøre store Ting ud af smaa. Den høitærede Minister sagde, at der var en Analogi mellem dette Forhold og det, som skete med Hensyn til Theatret og Sorø Akademi. Det rammer i hvert Fald ikke mig, da jeg tillige med en hel Del andre Medlemmer stemte imod, hvad der dengang skete, men jeg vil sige, at denne Analogi er dog ikke ganske slaaende; thi der var

virtelig med denne Oversførelse af Midler forbundet et fornuftigt Niemed her i Thinget, der var en levende Fornemmelse af, at Pengene kom til en nyttig Anvendelse ved denne Oversførelse, og det var det, som var, tror jeg, den drivende Kraft ved den Sag. Til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Goos) vil jeg kun sige, at jeg ikke kan være enig med ham i, at fordi det er Statsmidler, der bruges til et vist Niemed, skulde dette Niemed derved allerede være blevet et Statsniemed. Naar Staten paa en vis Tid henlægger Midler i et velgjørende Niemed, som fra alle Sider erkjendes ikke at være et Statsniemed, ikke at være Noget, som det hører til Statens ordinære Opgave at fremme, kan jeg ikke se, at det bliver et Statsniemed, fordi det er Statsmidler, hvormed den Ting drives. Saaledes er det med Kommunitetet. Vi have der henlagt i sin Tid en stor Del Midler til et Niemed, som vi nu erkjende at være af velgjørende Karakter, og derfor kan det fortaas og forklares, at vi overfor et Niemed af den Bestaaffenhed have Niemet overfor, hvad vore Fædre have gjort, medens vi overfor Universitetet, efterat det er blevet en Statslag, ikke have Spor af Grund til at nære nogen Slags omme, rørende Følelser i den Henseende, da vi kunne være ganske fittre paa, at, hvorledes det end gaar med disse Midler, lever Universitetet paa samme Maade, naar det har disse Midler, som, naar det ikke har dem. Der er ikke noget Menneske i Landet, der tvivler om, at den økonomiske Ordning af dette Forhold paa den ene eller paa den anden Maade ikke vil have Spor af Betydning med Hensyn til en eneste Docents Ansættelse ved Universitetet. Men derimod med Hensyn til Kommunitetet, dersom vi spise Midlerne op, tror jeg nok, at det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Scharling) vil faae at mærke, at vi ikke let faae nye Millioner lagte til til at opdrage Studenter for. Jeg behøver iøvrigt ikke ligeoverfor det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds at bemærke, at dette Lovforslags Forkastelse i hvert Fald ikke er nogen Tilintetgjørelse af nogenformelt Niemed; thi det gaar ud paa at lægge Penge hen til Universitetet og gaar ikke ud paa at tage Noget fra det. Forkaste vi det, fører det kun til, at disse Pengemidler ikke komme til Universitetet, men ikke til, at Nogetformelt bliver tilintetgjort. Jeg kan vel ikke se rettere, end at det naturligtvis ikke er noget Indgreb paa en Myndigheds Omraade; men at det er et Forsøg paa at øve et ialfald moralsk Tryk paa fremtidige Afgjørelser, tror jeg er ubestrideligt, og jeg ser ikke rettere, end at det er det Æneste, man har ansøgt herfor, at man vil have